

AKCİĞER ÖDEMLİ HASTAYA YAKLAŞIM

30. BÖLÜM

Ümit İNCİ¹

GİRİŞ

Akciğer ödemi, alveollerin duvar ve boşluklarında aşırı sıvı birikimi olması ile karakterizedir (1). Hayatı tehdit eden, acil tıbbi müdahale gerektiren bir durumdur (2). Akciğerlerde biriken sıvıya ikincil olarak gaz değişimi ve kompilyans bozularak dispne ve hipoksi ile karakterize bir klinik durum ortaya çıkar (3). Tedaviye başlarken altta yatan nedenler belirlenmeye çalışılmalıdır. Tedavinin hedefleri semptomatik rahatlama sağlamak, oksijenizasyonu iyileştirmek, kalp debisini ve hayati organların perfüzyonunu korumak ve hücre dışı fazla sıvıyı azaltmaktır. Akut akciğer ödemi ile hastaneye başvuran hastalarda bir yıllık ölüm oranı %40'a kadar çıkmaktadır (4). Özellikle kalp yetmezliği olan hastalarda mortalite oranları daha fazladır. Erkekler tipik olarak kadınlardan daha fazla etkilenir ve yaşlılarda akciğer ödemi gelişme riski daha yüksektir.

ETİYOLOGENEZ

Akciğer ödemine kardiyak ve nonkardiyak nedenler yol açabilir.

Kardiyak nedenler;

-Koroner arter hastalığı (Miyokard infarktüsü ve iskemisi, sol ventrikül yetmezliği)

¹ Dr. Öğrt. Üyesi, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dr.umitinci@hotmail.com

KONSÜLTASYON VE ACİL NOTLARI

- Akut akciğer ödemi mortalitesi yüksek bir klinik durumdur.
- Acil olarak yönetilmesi gereken bu durum çoğunlukla hastaneye yatış gerektirir.
- Tedavi hedefleri olarak; oksijenasyonu iyileştirmek, yeterli kan basıncını oluşturarak vital organ perfüzyonunu sağlamak ve hücre dışındaki fazla sıvıyı azaltmaktır.
- Hızlıca altta yatan nedene yönelik adımlar atılmalıdır.
- Aşırı sıvı yüklenmesi olan hastalarda diüretikler (iv furosemid) endikedir.
- Hipoksemi varlığında oksijen desteği verilmelidir.
- Rutin morfin kullanımı olumsuz etkileri nedeniyle önerilmemektedir.
- İnotropik ilaçlar sadece hipotansiyon ve organ perfüzyon bozukluğu olduğunda kullanılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Powell J, Graham D, O'Reilly S, Punton G. Acute pulmonary oedema. Nurs Stand. 2016 Feb 03;30(23):51-9; quiz 60.
2. Baird A. Acute pulmonary oedema - management in general practice. Aust Fam Physician 2010;39:910-4.
3. Colucci WS. Treatment of acute decompensated heart failure: components of therapy. UpToDate. Wolters Kluwer. Updated 5 December 2016. www.uptodate.com/contents/treatment-of-acute-decompensated-heart-failure-components-of-therapy [cited 2017 Mar 1]
4. Roguin A, Behar D, Ben Ami H et al. Long-term prognosis of acute pulmonary oedema--an ominous outcome. Eur J Heart Fail. 2000 Jun;2(2):137-44.
5. Sureka B, Bansal K, Arora A. Pulmonary edema - cardiogenic or noncardiogenic? J Family Med Prim Care. 2015 Apr-Jun;4(2):290.
6. Alwi I. Diagnosis and management of cardiogenic pulmonary edema. Acta Med Indones. 2010 Jul;42(3):176-84.
7. Guntupalli KK. Acute pulmonary edema. Cardiol Clin. 1984 May;2(2):183-200.
8. Sánchez Marteles M, Urrutia A. [Acute heart failure: acute cardiogenic pulmonary edema and cardiogenic shock]. Med Clin (Barc). 2014 Mar;142 Suppl 1:14-9.
9. Wakai A, McCabe A, Kidney R et al. Nitrates for acute heart failure syndromes. Cochrane Database Syst Rev. 2013 Aug 6;(8):CD005151.
10. Coons JC, McGraw M, Murali S. Pharmacotherapy for acute heart failure syndromes. Am J Health Syst Pharm. 2011 Jan 1;68(1):21-35.
11. Acute cardiogenic pulmonary oedema. In: eTG complete [Internet]. Melbourne: Therapeutic Guidelines Limited; 2016. www.tg.org.au [cited 2017 Mar 1]
12. Felker GM, Lee KL, Bull DA et al; NHLBI Heart Failure Clinical Research Network. Diuretic strategies in patients with acute decompensated heart failure. N Engl J Med. 2011 Mar 3;364(9):797-805.

13. Peacock WF, Hollander JE, Diercks DB, Lopatin M, Fonarow G, Emerman CL. Morphine and outcomes in acute decompensated heart failure: an ADHERE analysis. *Emerg Med J*. 2008 Apr;25(4):205-9.
14. Sjöberg F, Singer M. The medical use of oxygen: a time for critical reappraisal. *J Intern Med*. 2013 Dec;274(6):505-28.
15. Beasley R, Chien J, Douglas J et al. Thoracic Society of Australia and New Zealand oxygen guidelines for acute oxygen use in adults: Swimming between the flags. *Respirology*. 2015 Nov;20(8):1182-91.
16. Heart Failure Society of America. Executive summary: HFSA 2010 comprehensive heart failure practice guideline. *J Card Fail* 16:475-539. <http://dx.doi.org/10.1016/j.cardfail.2010.04.005>
17. Bosomworth J. Rural treatment of acute cardiogenic pulmonary edema: applying the evidence to achieve success with failure. *Can J Rural Med*. 2008 Summer;13(3):121-8.